

Cuprins

Listă abrevieri	XIII
Cuvânt-înainte	XV
I. Fundamentele dreptului mediului	1
1. Formarea identității dreptului mediului.....	1
2. Conceptele și trăsăturile definitorii	8
2.1. Conceptul de „mediu”	9
2.2. Conceptul de „protecție” a mediului	14
2.3. „Interesul public major” al protecției mediului	15
3. Dosar-dezbatere: biocentric sau antropocentric?.....	17
4. Dosar-jurisprudență: cerința imperativă a protecției mediului	22
Bibliografie	25
II. Organizarea instituțională a protecției mediului.....	26
1. Izvoare și instituții internaționale	26
2. Izvoare și instituții europene	35
2.1. Dreptul primar	36
2.2. Dreptul derivat.....	40
3. Izvoare și instituții naționale	41
3.1. Izvoarele	41
3.2. Instituțiile mediului	43
3.3. Organisme consultative	47
3.4. Structuri pentru probleme ecologice globale.....	47
4. Dosar-dezbatere: dezvoltare sau protecția mediului?	48
5. Dosar-jurisprudență: protecția mediului – obiectiv esențial al UE.....	51
Bibliografie	54
III. Paradigmele contemporane ale protecției mediului.....	55
1. Dezvoltarea sustenabilă.....	55
2. Integrarea cerințelor de mediu în celelalte politici sectoriale.....	75
3. Responsabilitatea companiilor privind mediul	78
4. Dosar-dezbatere: dezvoltarea sustenabilă, un concept contestabil?	84
5. Dosar-jurisprudență: responsabilitatea socială a companiilor	88
Bibliografie	90
IV. Cadrul general al protecției mediului. Principiile generale.....	91
1. Principiul prevenției și principiile conexe.....	92
1.1. Principiul reținerii poluanților la sursă	99

1.2. Principiul proximității și al autosuficienței	99
2. Principiul precauției	100
3. Principiul „poluatorul plătește”	109
4. Dosar-dezbatere: optimiști vs. pesimiști tehnologici	112
5. Dosar-jurisprudență: lipsa dovezii legăturii de cauzalitate nu exclude răspunderea	115
Bibliografie	123
V. Cadrul general al protecției mediului. Drepturile fundamentale privitoare la mediu	124
1. Drepturile substanțiale.....	125
2. Drepturile procedurale.....	138
2.1. Accesul la informația de mediu	142
2.2. Participarea publicului la deciziile privind activitățile specifice	143
2.3. Accesul la justiție	145
2.4. Cetățenia pentru mediu.....	147
3. Dreptul la un mediu sănătos de sine stătător	150
4. Dosar-dezbatere: protecția mediului și drepturile omului – contradictorii sau complementare?.....	152
5. Dosar-jurisprudență: recunoașterea dreptului la un mediu sănătos de sine stătător.....	154
Bibliografie	159
VI. Evaluarea de mediu.....	160
1. Evaluarea de mediu	160
1.1. Evaluarea impactului asupra mediului (EIM)	163
1.2. Evaluarea Strategică de Mediu (ESM).....	172
2. Actele de reglementare.....	174
3. Dosar-dezbatere: contăm pe opinia experților sau a profanilor?	177
4. Dosar-jurisprudență: posibilitatea formulării unei acțiuni direct împotriva deciziei de a nu efectua o evaluare de mediu	180
Bibliografie	185
VII. Repararea prejudiciilor aduse mediului în dreptul român.....	186
1. Atipicul prejudiciului adus mediului.....	186
1.1. Prejudiciul ecologic (pur) și dreptul mediului	186
1.2. Prejudiciul ecologic pur și dreptul civil.....	197
2. Dosar-dezbatere: (cum) ar trebui să reglementăm ecocidul?	202
3. Dosar-jurisprudență: răspunderea solidară a proprietarului terenului pe care s-a generat poluarea și a poluatorului	205
Bibliografie	213
VIII. Conservarea naturii	214
1. Regimul ariilor protejate	215
2. Măsuri speciale de protecție a speciilor sălbatice.....	224

3. Dosar-dezbatere: dăm drepturi animalelor?	233
4. Dosar-jurisprudență: natura și animalele au valoare intrinsecă	237
Bibliografie	240
IX. Protecția atmosferei, a apei și a solului	241
1. Calitatea aerului.....	241
2. Protecția și managementul apelor.....	244
3. Protecția solului.....	253
4. Dosar-dezbatere: piețe vs. guverne în politica de mediu	255
5. Dosar-jurisprudență: dreptul de acces la justiție pentru a solicita un plan de îmbunătățire a calității aerului	257
Bibliografie	263
X. Regimul schimbărilor climatice.....	264
1. Evoluțiile reglementărilor privind schimbările climatice	264
2. Impactul schimbărilor climatice asupra drepturilor fundamentale.....	273
3. Dosar-dezbatere: sunt schimbările climatice antropogene?	278
4. Dosar-jurisprudență: riscurile schimbărilor climatice se încadrează direct în domeniul de aplicare al CEDO	281
Bibliografie	282
XI. Factorii cu impact negativ asupra mediului	283
1. Deșeurile.....	283
2. Substanțele chimice periculoase.....	289
2.1. Regulamentul REACH.....	290
2.2. Dispoziții privitoare la anumite substanțe	295
3. Organismele modificate genetic	297
4. Dosar-dezbatere: ar trebui ca ingineria genetică să fie mai larg folosită?	300
5. Dosar-jurisprudență: dreptul de acces al publicului la studii protejate de secretul comercial.....	303
Bibliografie	313